

Nr 350

Av herrar **Andersson** i Dunker och **Svensson** i Vä, om ändring av grunderna för beviljande av lån ur kraftledningslånefonden.

För att tillgodose behovet av elkraft för landsbygdens näringsliv är det av största vikt att distributionsnäten kan upprustas och hållas i bästa möjliga skick. Behovet av kapital för ombyggnad och förstärkning av näten är så stort att det är angeläget att staten ger såväl bidrag som lån på så förmånliga villkor som möjligt.

Räntebärande lån till kostnader för kraftledningsnät kan erhållas ur kraftledningslånefonden, men villkoren är inte så gynnsamma att möjligheterna i nämnvärd omfattning har utnyttjats.

Lån kan enligt gällande bestämmelser beviljas ekonomiska föreningar och andra sammanslutningar, om de av kommerskollegium och lantbruksstyrelsen befinnes lämpligt organiserade och inte är avsedda som rena affärsföretag. Lån beviljas endast för *anläggande* på landsbygden av distributionsnät för elektrisk energi.

Elkraftutredningen föreslog i sitt den 26 januari 1953 avlämnade förslag angående stöd åt upprustning av elektriska distributionsnät på landsbygden viss modifiering av bestämmelserna för kraftledningslånefonden för att möjliggöra dess rationella utnyttjande även för upprustning av distributionsnät. Kretsen av låneberättigade bör, ansåg utredningen, ej vara begränsad på det sätt, som nu är formellt stadgat, utan varje distributionsföretag, som befinnes för ändamålet lämpligt organiserat, bör kunna beviljas lån. Lånemedlens användning bör, framhöll utredningen, inte vara begränsad till enbart anläggande av distributionsnät, utan lån bör kunna beviljas också för förnyelse, omläggning eller förstärkning av näten. Utredningen förordade vidare, att säkerhetsbestämmelserna för lånen göres gynnsammare för låntagaren, utan att förlustriskerna för långgivaren-staten ökas. I regel bör härvid som säkerhet kunna godtas — bortsett från borgen av kommun — inteckning i den fastighet, vartill anläggningen anses bära höra efter registrering enligt lagen den 22 juni 1920 med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft m. m. Då flertalet distributionsnät icke är registrerade på detta sätt, bör i avvaktan på sådan registrering dylik inteckning i stationsfastighet kunna godtagas, även om det ekonomiska värdet därav till en början är obetydligt, under förutsättning att säkerheten kompletteras genom annan enklare form

av garanti enligt elberedningens bedömande. Elkraftutredningen har härvid förutsatt, att lån icke skulle få överstiga den del av det för upprustningen totalt erforderliga kapital, som genom företagets verksamhet beräknas kunna göras räntabelt, samt att lånemedlens användning för upprustning ävensom företagets taxor och verksamhet i övrigt kontrolleras av elberedningen eller av denna anlitad sakkunnig person. Låntagaren bör dessutom förbinda sig att enligt elberedningens anvisning vidtaga åtgärder för nätets registrering, att icke utan elberedningens godkännande sälja anläggningen eller del därav samt att ställa sig till efterrättelse elberedningens anvisningar beträffande tariffsättningen. Även andra möjligheter till förenkling av säkerhetssystemet bör kunna ifrågakomma.

I sitt under år 1954 avgivna betänkande (SOU 1954:12) har elkraftutredningen understrukit, att behovet av de ändringar, som utredningen enligt det anförda föreslagit, fortfarande kvarstår.

Bestämmelserna för kraftledningslånefonden bör enligt vår uppfattning ändras i enlighet med elkraftutredningens förslag. Lån må kunna beviljas företag, som av elektrifieringsberedningen befinnes lämpligt organiserat. Räntan å lånen bör kunna anpassas efter gällande sparbanksränta.

Med stöd av det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att lån ur kraftledningslånefonden må kunna beviljas distributionsföretag, som av elektrifieringsberedningen befinnes lämpligt organiserat, även för förnyelse, omläggning eller förstärkning av distributionsnät; samt hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag snarast möjligt om ändrade grunder för säkerhet och låneränta i överensstämmelse med motionens syfte.

Stockholm den 26 januari 1955

Harald Andersson
i Dunker

Gustaf Svensson
i Vä
